

Nr 28.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring av övergångsbestämmelserna till lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling.

Genom en den 27 mars 1954 dagtecknad proposition, nr 194, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

om ändring av övergångsbestämmelserna till lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling.

Härigenom förordnas, med ändring av vad i övergångsbestämmelserna till lagen den 18 april 1935 med vissa bestämmelser om arbetsförmedling¹ finnes stadgat däremot stridande, att enskild person eller annan, som vid 1954 års utgång med behörigt tillstånd bedriver arbetsförmedling i förvärvssyfte, må, om särskilda skäl därtill föreligga, av arbetsmarknadsstyrelsen beviljas förlängning av tillståndet i den ordning och på de villkor som angivas i nämnda övergångsbestämmelser, dock icke längre än till den 1 januari 1958.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1954.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för lagförslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Å den internationella arbetsorganisationens konferens år 1933 antogs ett förslag till konvention (nr 34) angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer. Enligt denna konvention, på vilken gällande svensk lagstiftning å området i allt väsentligt bygger, skulle avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer med vinstsyfte vara avskaffade inom tre år från konven-

¹ Se SFS 1948: 722.

tionens ikraftträdande för vederbörande medlemsstat. En redan befintlig byrå kunde dock av vederbörande myndighet ges tillstånd att fortsätta sin verksamhet under ytterligare tio år.

Konventionen ratificerades för Sveriges del den 15 november 1935 och trädde i kraft den 18 oktober 1936.

Frågan om en revision av denna konvention togs sedermera upp från svensk sida; och vid 1949 års konferenssammanträde antogs ett förslag till reviderad konvention (nr 96) angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer. Den reviderade konventionen skiljer sig från den ursprungliga framför allt därigenom, att den erbjuder varje medlem, som ratificerar konventionen, möjlighet att antingen antaga de i del II av konventionen intagna bestämmelserna angående ett successivt avskaffande av avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer med vinstsyfte samt reglering av övriga arbetsförmedlingsbyråers verksamhet eller att antaga bestämmelserna i del III angående en reglering av den verksamhet, som bedrivs av avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer, däri inbegripna byråer med vinstsyfte.

Den reviderade konventionen har ratificerats av Sverige den 22 juni 1950, därvid anmälts att Sverige antagit de i del II av konventionen intagna bestämmelserna.

De svenska bestämmelserna finns i lagen den 18 april 1935 med vissa bestämmelser om arbetsförmedling. Lagen äger tillämpning å alla slag av arbetsförmedling, som bedrivs av annan än offentlig arbetsförmedlingsanstalt eller godkänd sjuksköterskebyrå och som icke sker genom utgivande av skrift, varå tryckfrihetsförordningen är tillämplig. Enligt lagen får arbetsförmedling icke bedrivas i förvärvssyfte. Från denna generella regel har emellertid i lagens övergångsbestämmelser upptagits vissa undantag beträffande dem som redan bedriver sådan verksamhet. Ursprungligen gällde i detta hänseende, att den som den 1 januari 1936 bedrev arbetsförmedling i förvärvssyfte kunde erhålla tillstånd att fortsätta verksamheten till utgången av år 1939. För tiden därefter ägde tillsynsmyndigheten — numera arbetsmarknadsstyrelsen — för ett år i sänder och längst till den 1 januari 1950 bevilja förlängning av tillståndet såvitt angår särskilda yrkesgrupper, beträffande vilka Kungl. Maj:t så bestämt. Ifrågavarande yrkesgrupper utgöres enligt kungörelse den 10 februari 1939 (nr 47) av musiker och sceniska artister samt anställningssökande i husligt arbete, hotell-, pensionat- och restaurangrörelse ävensom sjukvård och jordbruk.

Genom lag den 10 december 1948 (nr 722) har den nyssnämnda till den 1 januari 1950 fastställda tidsfristen förlängts till den 1 januari 1955.

T. f. chefen för socialdepartementet, statsrådet Lindell, har i förevarande proposition anfört bl. a. följande.

»Genom den år 1948 antagna reviderade konventionen har öppnats möjlighet för ratificerande stat att avveckla den ifrågavarande privata

arbetsförmedlingsverksamheten inom en begränsad tidrymd, som vederbörande stat bestämmer, eller bibehålla förmedlingsbyråerna men på visst sätt reglera deras verksamhet. Sverige har vid sin ratifikation av den reviderade konventionen valt den förra vägen. Vårt land kvarstår sålunda alltså på avvecklingslinjen men är icke bunden vid en avveckling inom någon viss bestämd tidpunkt.

Någon anledning att nu frånga den uppfattningen, varåt Sverige genom sin anslutning till den reviderade konventionen givit uttryck beträffande frågan om ett successivt avskaffande av de avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråerna med vinstsyfte, föreligger givetvis icke. I enlighet härmed synes de nuvarande byråerna, av vilka flertalet bedriver en verksamhet av ringa omfattning, nu böra avvecklas. Såsom framgår av vad jag tidigare anfört finns det emellertid också ett mindre antal av enskilda bedrivna byråer, som har en ganska omfattande förmedlingsverksamhet med speciell anknytning till vissa branscher. Dessa synes ha en väl inarbetad förmedlingskrets. Därest dessa byråer skulle omedelbart avvecklas, torde deras innehavare komma i en i försörjningshänseende svår situation, enär förmedlingsverksamheten utgör deras enda eller huvudsakliga inkomstkälla och det av ålders- eller andra skäl visat sig föreligga svårigheter att bereda dem anställning inom den offentliga arbetsförmedlingen och svårigheter också torde uppstå för dem att anskaffa annat förvärvsarbete.

Vad åter angår det i bolagsform bedrivna förmedlingsföretaget, d. v. s. Konsertbolaget, som förmedlar engagemang åt tonkonstnärer, synes dess verksamhet tills vidare böra upprätthållas i avvaktan på närmare prövning av frågan hur den statliga förmedlingsverksamheten på detta område skall organiseras.

Med hänsyn till det anförda förordar jag, att arbetsmarknadsstyrelsen får befogenhet att, när särskilda skäl föranleder därtill, bevilja förlängning av nuvarande tillstånd i samma ordning som nu gäller, dock icke längre än till den 1 januari 1958.»

Utskottet. Utskottet, som i förevarande sammanhang icke tagit ställning till den av Konsertbolaget bedrivna arrangemangs- och impressarioverksamheten, har ej funnit anledning till erinran mot det i propositionen framlagda lagförslaget, varigenom tiden för avvecklingen av sådana avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer, som bedrivs i förvärvssyfte, utsträcker från den 1 januari 1955 till den 1 januari 1958, och får därför hemställa,
att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 29 april 1954.

På andra lagutskottets vägnar:
EDVIN JACOBSSON.

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Sten, Nils Elowsson*, fru Svenson, herrar Axel E. Svensson, Lundgren, Anders E. Johansson, fru Carlqvist* och herr Kronstrand;

från andra kammaren: herr Jacobsson i Igelsbo, fru Johansson i Norrköping*, herrar Nilsson i Göteborg, Andersson i Alfredshem, fröken Höjer, herrar Fredriksson, Cassel* och Larsson i Hedenäset*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.